

ASKERİ SAĞLIK HİZMETLERİNİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI SONUÇ RAPORU

(21 KASIM 2024)

OP. DR. ZELİHA AKSAZ ŞAHBAZ
SAĞLIK BAKANLIĞINDAN VE POLİTİKALARINDAN SORUMLU
GENEL BAŞKAN YARDIMCISI

ASKERİ SAĞLIK HİZMETLERİNİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI TOPLANTISI PROGRAMI

(21 KASIM 2024/13:00-16:00)

- **Dr. Zeliha Aksaz Şahbaz-** Askeri Sağlık Hizmetlerinin Yeniden Yapılandırılması Çalıştayı Açılış Konuşması
- **Genel Başkan Yardımcısı Yankı Bağcıoğlu** -Askeri Sağlık Sisteminin Yeniden Yapılandırılması Üzerine Genel Değerlendirmeler
- **Dr. Mustafa Deveci-** Askeri Sağlık Hizmetinin Tanımı, Tarihsel Gelişimi, Düşük Yoğunluklu Çatışma Alanındaki Deneyimlerimiz
- **Dr. Kenan Sağlam-** Askeri Sağlık Hizmetlerinin Yeniden Yapılandırılmasının Gerekçeleri, Barışta ve Savaşta Görev Tanımları
- **Dr. Mesut Durmuş-** Dünyada ve Nato’da Asker Sağlık Sistemi Örnekleri
- **Dr. Mesut Durmuş-** Yeniden Yapılanmada Sistemin Kurgulanması- Çatışma Alanı ve Birinci Basamak Hizmetleri
- **Dr. Mustafa Deveci-** Tahliye Sistemi- Bölge Hastaneleri Lokasyon, Görev ve Kadro Planlaması
- **Dr. Abdül Gaffar Vural-** İnsan Kaynakları Sorununa Çözüm Önerileri
- **Dr. Mustafa Turan-** Askeri Tıp Fakültesi ve Sağlık Meslek Yüksekokulu’nda Ek Askeri Dersler ve Uygulamalar
- **Dr. Alpay Azap-** Konuya İlişkin TTB Görüşü ve Katkısı
- **Dr. Eylem Ertuğ Ertuğrul** -Muharip Sıhhiye ve Muharebe Alanındaki Müdahaleler, Genel Değerlendirmeler
- **Tartışma ve Genel Değerlendirmeler**

ASKERİ SAĞLIK SİSTEMİNİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI
21 KASIM 2024

ASKERİ SAĞLIK HİZMETLERİNİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI SONUÇ RAPORU (21 KASIM 2024)

A. Askeri Sağlık Sisteminin Yeniden Yapılanmasında Sistemin Kurgulanması ve Çatışma Alanı ve Birinci Basamak Hizmetleri

a. Askeri Sağlık Sistemi / Hizmetlerine neden ihtiyaç vardır?

Askeri Sağlık Hizmetlerinin ana bileşenlerini tanımlayacak olursak, barışta; sağlığın korunması ve geliştirilmesi ile tıbbi tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerine, savaşta ise bunlara ilaveten savaş / harekât tıbbi hizmetlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

b. Askeri Sağlık Hizmetlerinin Ana Bileşenleri

Askeri sağlık hizmetlerinin ana bileşenleri olan bütün hizmetlerin sağlanması kapsamında bir Askeri Sağlık Sisteminin olması gerektiği aşikardır. Bütün bu unsurların temelini ise Askeri Eğitim Kurumları ve Askeri Sağlık Sistemi oluşturur.

Askeri Sağlık Sistemi / Hizmetlerine neden ihtiyaç vardır ?

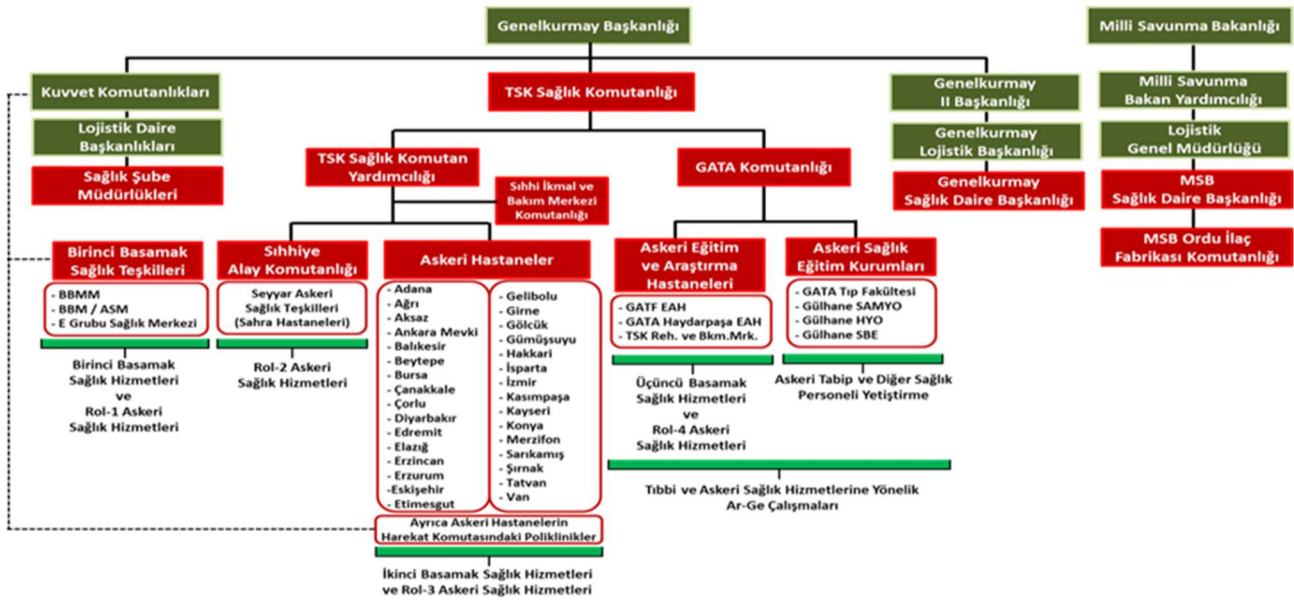

c. Askeri Sağlık Sistemi (Devirden Önceki Durum)

Askeri Eğitim Kurumlarının ve Askeri Hastanelerin devrinden önceki Askeri Sağlık Sistemi yapılanmasında Birinci Basamak ve Rol-1 Askeri Sağlık Hizmetleri Kuvvet Komutanlıkları, Rol-2 Askeri Sağlık Hizmetleri, İkinci Basamak ve Rol-3 Askeri Sağlık Hizmetleri, Üçüncü Basamak ve Rol-4 Askeri Sağlık Hizmetleri ise TSK Sağlık Komutanlığına verilmekteydi.

Askeri tabipler ve diğer sağlık personeli ise GATA Komutanlığına bağlı Askeri Eğitim Kurumlarında yetiştirilmekteydi.

Askeri Sağlık Sistemi (Devirden Önceki Durum)

d. Devredilen ve Kalan Askeri Eğitim Kurumları ve Sağlık Teşkilleri

Devir tarihi itibarı ile 4 Askeri Sağlık Eğitim Kurumu Sağlık Bilimleri Üniversitesine, 33 Asker Hastane, 5 E Grubu Sağlık Merkezi ve 3 Poliklinik olmak üzere toplam 41 Askeri Sağlık Teşkilatı Sağlık Bakanlığına, 1 Poliklinik ve 129 Birinci Basamak Sağlık Teşkilatı olmak üzere toplam 130 Askeri Sağlık Teşkilatı ise İçişleri Bakanlığına devredilmiştir. Sonuç olarak; 4 Askeri Sağlık Eğitim Kurumu ve 171 Askeri Sağlık Teşkilatı devredilmiştir.

TSK bünyesinde 1 Askeri Hastane (GİRNE Askeri Hastanesi), 3 E Grubu Sağlık Merkezi, 14 Poliklinik ve 335 Birinci Basamak Sağlık Teşkilatı olmak üzere toplam 353 Askeri Sağlık Teşkilatı kalmış, Askeri sağlık Eğitim Kurumu kalmamıştır.

Devredilen ve Kalan Askeri Eğitim Kurumları ve Sağlık Teşkilleri
(Devir tarihi itibarı ile)

ASKERİ EĞİTİM KURUMLARI		DEVREDİLEN		KALAN
		Sağlık Bilimleri Üniversitesine	TOPLAM	
GATA Askeri Tıp fakültesi		1	4	-
Sağlık Astsubay Meslek Yüksek Okulu		1		
Hemşirelik Yüksek Okulu		1		
Sağlık Bilimleri Enstitüsü		1		

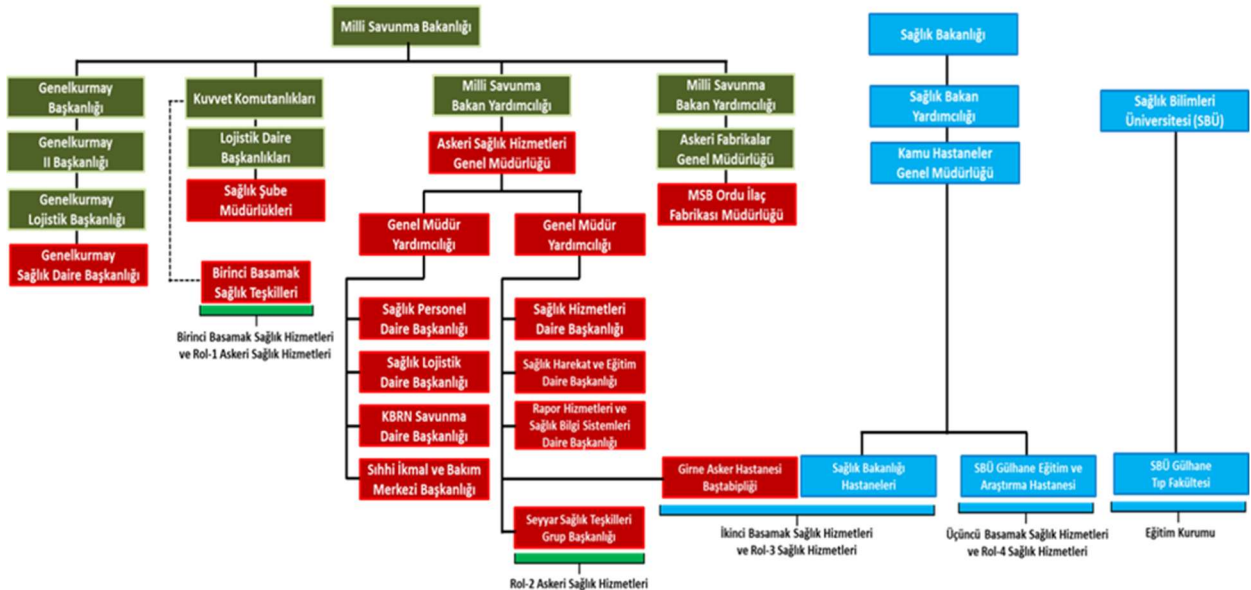
ASKERİ SAĞLIK TEŞKİLLERİ		DEVREDİLEN			KALAN
		Sağlık Bakanlığına	İçişleri Bakanlığına	TOPLAM	
Askeri Hastane	Eğt. ve Arş. Hastaneleri	3	-	3	-
	Diğer Askeri Hastaneler	30	-	30	1
	Toplam	33	-	33	1
E Grubu Sağlık Merkezi		5	-	5	3
Poliklinik		3	1	4	14
Birinci Basamak Sağlık Teşkilii	BBM / ASM	-	17	17	32
	BBMM	-	112	112	303
	Toplam	-	129	129	335
TOPLAM		41	130	171	353

e. Askeri Sağlık Sistemi (Devirden Sonraki Durum)

Askeri Eğitim Kurumlarının ve Askeri Hastanelerin devrinden sonra Askeri Sağlık Sistemi yapılanmasında Birinci Basamak ve Rol-1 Askeri Sağlık Hizmetleri Kuvvet Komutanlıkları, Rol-2 Askeri Sağlık Hizmetleri MSB Askeri Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İkinci Basamak ve Rol-3 Askeri Sağlık Hizmetleri ile Üçüncü Basamak ve Rol-4 Askeri Sağlık Hizmetleri ise Sağlık Bakanlığı tarafından verilmeye başlanmıştır.

Askeri tabipler ise Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Tıp Fakültesinde MSB nam ve hesabına yetiştirilmeye devam etmiştir.

Askeri Sağlık Sistemi (Devirden Sonraki Durum)

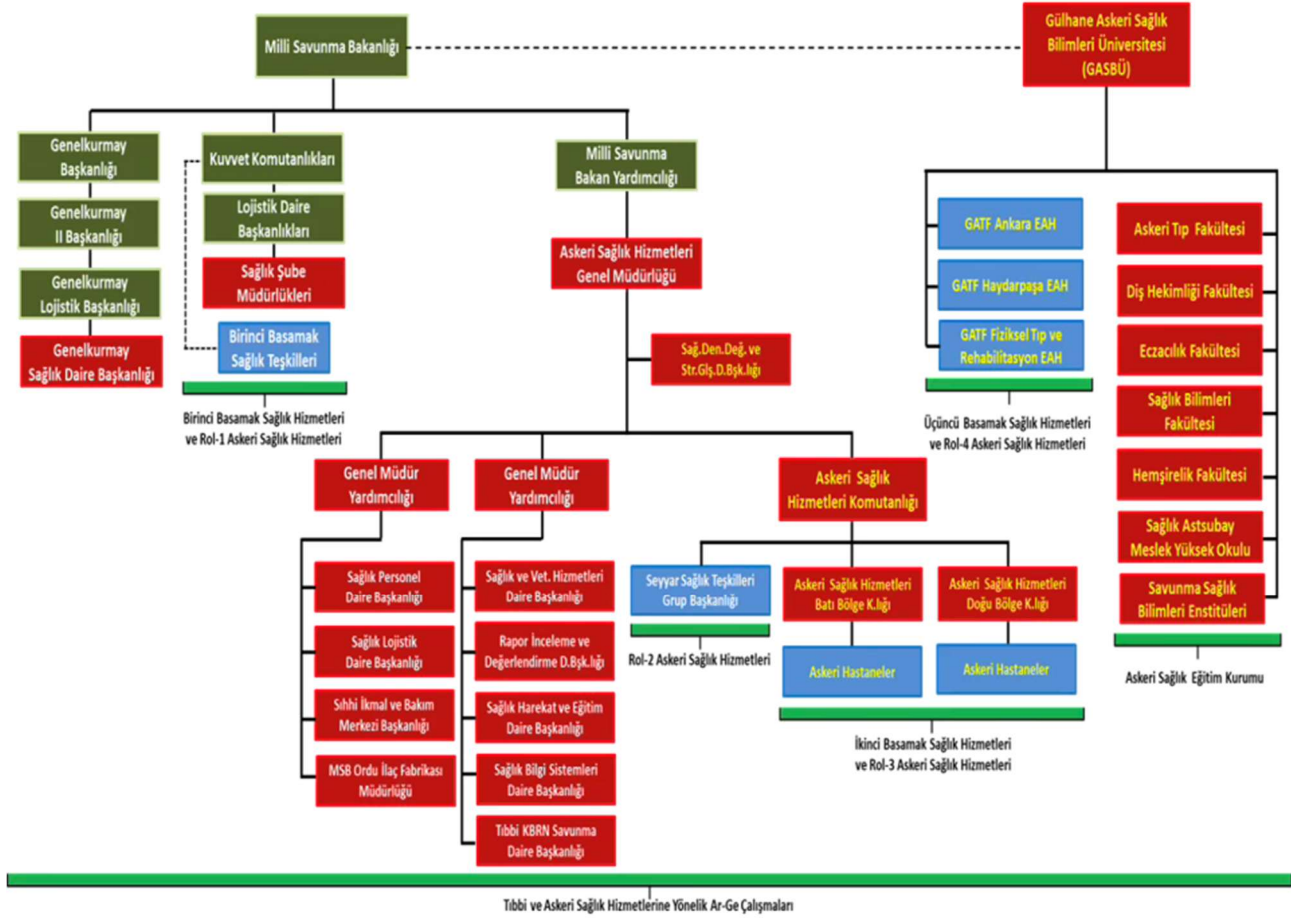

B. Yeniden Yapılanmada Askeri Sağlık Sistemi Yönetim ve Organizasyon Yapısının Kurgulanması

Mevcut durumdaki gibi Kuvvet Komutanlıkları ve Genelkurmay Başkanlığının ayrı ayrı Millî Savunma Bakanlığına bağlı olması halinde, yeniden yapılanmada Askeri Sağlık Sisteminin kurgulanması kapsamında;

- Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde Askeri Sağlık Eğitim Kurumları ve Askeri Eğitim ve Araştırma Hastanelerini de içerecek şekilde Gülhane Askeri Sağlık Bilimleri Üniversitesinin (GASBÜ) yapılandırılmasının,
- MSB Askeri Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulacak Askeri Sağlık Hizmetleri Komutanlığı bünyesinde Askeri Hastanelerin bağlı olacağı Askeri Sağlık Hizmetleri Doğu ve Batı Bölge Komutanlıkları kurulmasının, sistem bütünlüğünü sağlayacağı değerlendirilmektedir.

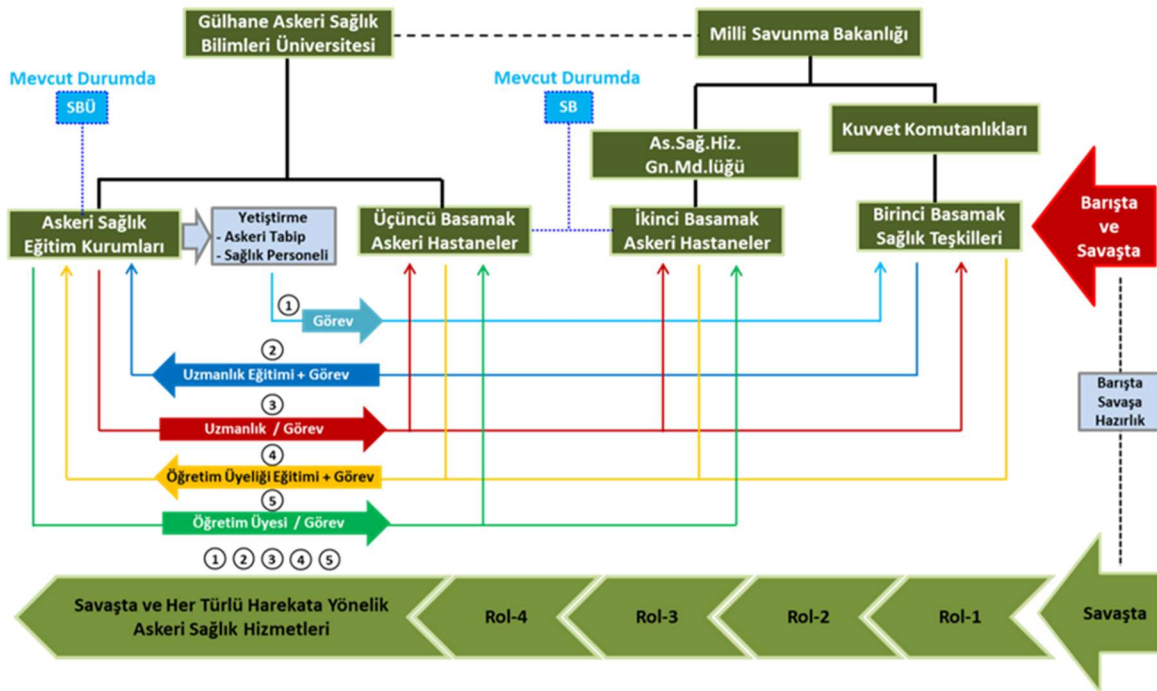
Yeniden Yapılanmada Askeri Sağlık Sisteminin Kurgulanması (Taslak)

C. Yeniden Yapılanmada Askeri Tabip ve Diğer Sağlık Personeli Yetiştirme ve İstihdamı Kurgulanması

Askeri Sağlık Sisteminin yeniden kurgulanması ile Askeri Sağlık Eğitim Kurumlarının ve Üçüncü Basamak Askeri Hastanelerin kurulacak Gülhane Askeri Sağlık Bilimleri Üniversitesi bünyesine, İkinci Basamak Askeri Hastanelerin ise kurulacak Askeri Sağlık Hizmetleri Komutanlığı bünyesine alınması ile askeri tabip ve diğer sağlık personeli yetiştirme ve istihdamı bir sistem bütünlüğü içinde askeri eğitim kurumları ve askeri sağlık teşkilleri arasında sağlanacaktır.

Askeri Tabip ve Diğer Sağlık Personeli Yetiştirme ve İstihdamı (Yeniden Yapılanmada)

D. Yeniden Yapılanmada Harekata Yönelik Askeri Sağlık Sistemi / Hizmetleri Kurgulanması

Askeri Sağlık Sisteminin yeniden kurgulanması ile harekata yönelik askeri sağlık sistemi / hizmetlerinin de bir sistem bütünlüğü içinde ve askeri sağlık teşkilleri arasında etkin koordinasyon sağlanarak daha sağlıklı bir şekilde yürütülecektir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Mevcut durumdaki gibi Kuvvet Komutanlıkları ve Genelkurmay Başkanlığının ayrı ayrı Millî Savunma Bakanlığına bağlı olması halinde; yeniden yapılanmada Askeri Sağlık Sisteminin kurgulanması kapsamında özet olarak;

- Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde Askeri Sağlık Eğitim Kurumları ve Askeri Eğitim ve Araştırma Hastanelerini de içerecek şekilde Gülhane Askeri Sağlık Bilimleri Üniversitesinin (GASBÜ) yapılandırılmasının,
- MSB Askeri Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Askeri Hastanelerin bağlı olacağı Askeri Sağlık Hizmetleri kurulmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte;

- Kuvvet Komutanlıklarının Genelkurmay Başkanlığına bağlı olması halinde ise; kurulacak Askeri Sağlık Hizmetleri Komutanlığının Genelkurmay Başkanlığına bağlı olarak yapılandırılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca;

- Askeri Sağlık Eğitim Kurumlarının Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde kurulacak ayrı bir Gülhane Askeri Sağlık Bilimleri Üniversitesi (GASBÜ) veya MSÜ bünyesinde kurulacak Gülhane Askeri Sağlık Bilimleri Akademisi (GASBA) bünyesinde yapılandırılmasının,
- Askeri Eğitim Kurumlarının bağlı olacağı GASBÜ veya GASBA yapılanmasına Kuvvet Komutanlıkları bünyesindeki sağlıkla ilgili diğer okulların ve/veya eğitim merkezlerinin bağlanmasının da tartışılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bölge Hastaneleri Lokasyon, Görev ve Kadro Planlaması

Bilindiği üzere Temmuz 2016 da yapılan darbe girişimi sonrasında TSK Sağlık Komutanlığı'na bağlı asker hastaneleri Sağlık Bakanlığına devredilmiş ve bakanlık bu hastanelerin çoğunu bulunduğu ildeki devlet hastanelerinin ek binası olarak kullanmaya başlamış bir kısmı ise tamamen devre dışı bırakılmıştır. Bu hastanelerden yerleşimi nedeniyle terörle mücadelede daha çok görev yapan hastanelerin görevleri aynı illerde bulunan devlet hastaneleri eliyle yürütülmeye çalışılmaktadır. Bu hastanelerin ateşli silah yaralanmasına maruz kalan yaralılara müdahalesinin ne kadar etkili olabileceği önemli bir tartışma konusudur. Kaldı ki yaralılar bir şekilde 3. basamak hastaneye sevk edilse bile alabileceği sağlık hizmetinin personel ve ekipman yetersizliği ve deneyimsizliği nedeniyle ne kadar etkin olabileceği bir diğer tartışma konusu olarak önümüzde durmaktadır.

Askeri Sağlık sisteminin yeniden yapılanması ile 6756 sayılı kanunla devredilen tüm asker hastaneleri Milli Savunma Bakanlığı tarafından geri alındıktan sonra öncelikli olarak terörle mücadelede görev yapacak hastaneler ile askeri birliklerin yoğun olduğu diğer illerdeki hastaneler asker ve sivil hekimlerle bir an önce çalışır hale getirilmelidir. İkinci öneme sahip hastaneler ise Bakanlığın ihtiyaçlarına göre işler hale getirilmelidir.

GATA'nın Üniversite Olarak Yapılanması, Fakülte ve Yüksekokullar İle Enstitülerin Planlanması

Kapatılan Gülhane Askeri Tıp Akademisinin bir üniversite statüsüyle Gülhane (Savunma) Sağlık Bilimleri Üniversitesine adı altında yeniden kurulması, Gülhane (Savunma) Sağlık Bilimleri Üniversitesine ile bünyesindeki kurumların ve organların teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumluluklarının, eğitim ve öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları ve öğrencilerle ilgili esaslarının bir bütünlük içinde düzenlenmesi ve yeni kurulacak Gülhane (Savunma) Sağlık Bilimleri Üniversitesinin sağlık personeli ihtiyacının yeni personel yetiştirilinceye kadar başlangıçta hızla tamamlanması amaçlanmaktadır.

1. Adı, Kapsamı ne olmalı?

- “ ·Gülhane Askeri Tıp Üniversitesi” mi?
- “ ·Gülhane Savunma Sağlık Bilimleri Üniversitesi” mi?
- “ ·Gülhane Sağlık Bilimleri Üniversitesi ” mi?

Jandarma ve Sahil Güvenlik K.'lığı hali hazırda (15 Temmuz darbe girişimi sonrası) İç İşleri Bakanlığına bağlı. Bu husus göz önüne alınmalı. Bu kuruluşlara da hekim aynı kaynaktan yetiştirilmeye devam edilmeli.

2. Kuruluş

- a) Milli Savunma Bakanlığına bağlı olmalı. (12 Eylül darbesi öncesinde olduğu gibi)
- b) Gülhane Savunma Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü profesör tabip (veya sağlık meslek mensubu) olup, Cumhurbaşkanı tarafından asker profesörlere öncelik verilerek atanır. MSB tarafından önerilecek, profesör olarak en az beş yıl görev yapmış üç aday arasından Cumhurbaşkanınca atanır. Bir aylık sürede önerilenlerden birisinin atanmaması ve MSB tarafından, iki hafta içinde yeni adaylar gösterilmemesi halinde Cumhurbaşkanınca doğrudan atama yapılır.

- c) Üniversitenin amiri olan rektör şayet asker kişi ise, rektörün ve varsa üniversitede görevli rütbe ve kıdemce rektörden büyük askeri personelin askeri bakımdan sicil amiri Milli Savunma Bakanıdır.
- d) Ayrıca rektöre görevlerinde yardımcı olmak üzere sayısı dördü geçmemek üzere 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda düzenlenen rektör yardımcıları Milli Savunma Bakanı tarafından atanır ve bunların ikisi rütbe ve kıdemce en üst durumda bulunan asker profesörler kaynaklı olacaktır. Asker kökenli rektör yardımcılarında bir tabip olacaktır.
- e) Rektör şayet asker kişi değilse, Gülhane Savunma Sağlık Bilimleri Üniversitesinde görevli asker profesörlerden rütbe ve kıdemce en üst durumda bulunan iki profesör rektör askeri yardımcısı olarak özel mevzuatına göre atanır. Rektör askeri yardımcılarını üniversitedeki askeri eğitim öğretim faaliyetlerini, üniversitedeki askeri personele ilişkin özel mevzuatına göre ancak bir asker kişi tarafından yapılabilecek görev ve işlemleri yürütür.
- f) Gülhane Savunma Sağlık Bilimleri Üniversitesi bünyesindeki fakültelerin amirleri olan dekanlar, rektörün asker profesörlere öncelik vererek göstereceği üç aday arasından Milli Savunma Bakanınca atanırlar.
- g) Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;
- i. Tıp Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Hemşirelik Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
- ii. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Savunma Sağlık Bilimleri Enstitüsü,
- iii. Sağlık Meslek Yüksekokulu,
- iv. Eğitim ve Araştırma Hastanesi
- v. Gerektiğinde Cumhurbaşkanı kararıyla kurulacak veya kapatılacak olan sağlık bilimleri ile ilgili diğer eğitim ve öğretim kurumları ile Millî Savunma Bakanlığınca kurulacak sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinden oluşur.

1- İnsan Kaynakları Sorununa Çözüm Önerileri

(Gülhane Askeri Tıp Üniversitesi Ve Asker Hastaneleri Kanunu Teklifi Taslağı Üzerinde Genel Açıklama)

Gülhane Askeri Tıp Akademisini ve Asker Hastanelerini Kapatma Düzenleme 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyi kanunlaştıran 6756 sayılı Kanun ile Gülhane Askeri Tıp Akademisi (GATA) ve asker hastaneleri kapatılmıştır. Kapatma ve devredilme işleminin ayrıntıları da 17.08.2016 tarih ve 29804 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2016/9109 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile düzenlenmiştir. Kapatılan GATA ikiye ayrılmış, bünyesindeki eğitim kurumları (fakülte, enstitü, yüksekokul) Sağlık Bilimleri Üniversitesine; bünyesindeki 3 asker hastanesi ise Sağlık Bakanlığına devredilmiştir.

GATA bünyesinde bulunmayan 33 asker hastanesi ve 2 sağlık merkezi de Sağlık Bakanlığına devredilmiştir. Böylece Türkiye’de hiç askeri hastane ve profesyonel askeri sağlık personeli eğitim kurumu kalmamıştır. Düzenleme kapsamındaki devir işlemi, esas itibariyle devredilen sağlık ve eğitim kurumlarına ait tüm tesislere tahsisli taşınmazların, devralan kurumlar olan Sağlık Bilimleri Üniversitesine ve Sağlık Bakanlığına devri ile gerçekleştirilmiştir.

Devredilen bütün bu taşınmazlar devir anında içlerinde bulunan taşınır mallarla ve çalışan asker ve sivil personeliyle birlikte devredilmiştir. Devredilen personelden önceden de sivil olanların statülerinde önemli bir değişiklik olmamıştır. Fakat devredilen subay ve astsubay askeri sağlık personelinin statüleri daha önceden pek emsali görülmeyen karmaşık bir duruma dönüşmüştür. Devredilen subay ve astsubayların bazı mali hakları ve bazı kanuni hakları korunmuştur. Ancak bu korunan haklar dışında yeni kurumlarının personel hukukuna tabi hale getirilmişlerdir. Bu kişilerin asker statüleri sona ermekle birlikte, bazı mağduriyetler yaşansa da, mali haklarının önemli bir kısmını sanki askermiş gibi almaya devam etmişlerdir. Devredilen subay ve astsubayların asker kalsalardı almaları gereken terfiler yeni kurumlarınca sanal olarak yapılmıştır. Devredilen subay ve astsubayların mecburi hizmet yükümlülüğü bitmemiş olanların bu yükümlülüklerini yeni kurumlarında tamamlamaları öngörülmüştür.

2- Devredilen Kurumların ve Personelin Mevcut Durumları

Devredilen kurumların ve devredilen personelin durumları devirden itibaren geçen 8 yıl içinde çeşitli değişikliklere uğramıştır. Sağlık Bakanlığına devredilen önceden GATA bünyesindeki 3 hastane bugün değişik isimler altında sivil hastane olarak faaliyet göstermektedir. Bu hastaneler Sağlık Bakanlığına ait olmakla birlikte, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu’nun Ek 158.ci maddesi ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu’nun Ek 9.cu maddesi kapsamında Sağlık Bilimleri Üniversitesi ile birlikte kullanımdaki hastane durumundadırlar.

Bu hastanelerde çalışan ğretim yeleri temel özlük hakları açısından Sağlık Bilimleri niversitesi kadrosunda olmakla birlikte, sağlık hizmeti vermeleri ve bazı mali hakları açısından Sağlık Bakanlığına tabi olmaktadır. Devredilen diğer askeri hastanelerden bir kısmı da değişik isimler altında sivil hastane olarak faaliyet gösterirken, önemli bir kısmı artık müstakil hastane olmaktan da çıkarılarak bazı devlet hastanelerinin bünyesinde onlara bağlı ek binalar durumuna getirilmiştir.

Sağlık Bilimleri niversitesine devredilen GATA bünyesindeki eğitim kurumlarına, özellikle devralınan Ankara Etlik yerleşkesinde bazı yeni fakülteler de eklenmiştir. Bu eğitim kurumlarında askeri öğrenciler ve sivil öğrenciler birlikte eğitim görmektedirler. Geçen 8 yıl boyunca, ayrılmalar ve yeni atamalar ile bu eğitim birimlerinin ğretim elemanı kadrolarında da önemli değişiklikler olmuştur. Devredilen personelden halen hayatta olanların bir bölümü 8 yıl sonra da devredildikleri kurum ve tesislerde göreve yeni statüleriyle devam ederlerken, bazıları başka hastanelere veya eğitim kurumlarına atanmışlar, bazıları emekli olmuşlar, bazıları özel sektöre geçmişlerdir. Devredilen subay ve astsubay personelden bazıları ise 8 yıl içinde mali haklarını asker gibi alma açısından tabi oldukları yaş hadlerini doldurarak sivil sağlık personeli veya sivil ğretim yesi statüsüyle görevlerine devam etmektedirler.

3- Kanun Taslağı Hazırlanmasındaki Temel Yaklaşım

Askeri sağlık sistemi kapsamında ikinci ve üçüncü basamak sağlık tesisleri olarak asker hastanelerinin ve özellikle askeri sağlık eğitim kurumlarının tekrar kurulabilmesi için nispeten kapsamlı bir kanuni düzenlemeye ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir. Bu açıdan kapatılmadan önce esasen Gülhane Askeri Tıp Akademisinin bir niversite statüsüne dönüştürülerek daha ağdaş bir şekilde reorganize edilmesine yönelik planlamalar sürdürülmekteydi.

Bu arada 6756 sayılı kanunla esasen askeri bir kurum olarak bir Milli Savunma niversitesi kurulmuş ve mevcut harp okulları, harp akademileri ve astsubay meslek yüksekokulları da bu niversite şemsiyesi altında yeniden teşkilatlandırılmıştır. Böylece Türkiye’de Milli Savunma Bakanlığına bağlı bir niversite kurulabilmesi artık yerleşmiş fiili bir uygulama haline gelmiştir. Bütün bu gelişmeler karşısında Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde ikinci basamak sağlık kuruluşları olarak asker hastanelerinin yeniden açılmaları ve askeri sağlık personeli yetiştirecek bir eğitim kurumu ve üçüncü basamak sağlık kuruluşu olarak Gülhane Askeri Tıp Akademisinin de artık bir niversite statüsüyle Gülhane Askeri Tıp Üniversitesi (GAT) adıyla yeniden açılmasının gerekli olacağı değerlendirilmektedir.

Taslakta temel yaklaşım, bir bakıma usulde paralellik ilkesi gözetilerek 6756 sayılı Kanun ve 2016/9109 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yapılan devir işlemlerinin benzer şekilde fakat aksi yönde gerçekleştirilmesinin esas alınması şeklindedir. Taslakta 6756 sayılı Kanun ve 2016/9109 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile Gülhane Askeri Tıp Akademisine ait iken Sağlık Bilimleri Üniversitesine ve Sağlık Bakanlığına devredilen bütün taşınmazların bugün içlerinde bulunan taşınırlarıyla, eğitim birimleriyle, çalışan personeliyle, asker ve sivil öğrencileriyle birlikte yeni kurulacak Gülhane Askeri Tıp Üniversitesine devredilmesi esas alınmaktadır. Keza taslakla 6756 sayılı Kanun ve 2016/9109 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile Sağlık Bakanlığına devredilen diğer 33 hastane ve sağlık tesisine ait bütün taşınmazların da içlerindeki taşınırlarla ve çalışan personeliyle birlikte Milli Savunma Bakanlığına devredilmesi esas alınmaktadır.

Taslakla kurulacak Gülhane Askeri Tıp Üniversitesinin teşkilatı, yönetimi, personeli ve eğitim öğretimi bir üniversite olmanın ve aynı zamanda bir askeri kurum olmanın gereklerini bağdaştıracak şekilde düzenlenmeye çalışılmaktadır. Taslakla yeniden kurulacak askeri hastanelerin ve Gülhane Askeri Tıp Üniversitesinin çalışabilmesi için ihtiyaç duyulacak personel kaynakları da kişilerin kazanılmış hakları korunarak düzenlenmektedir. Taslağın hazırlanmasında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu, Milli Savunma Üniversitesini kuran 6756 sayılı Kanun, mülga 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanunu gibi çeşitli kanunlardan ve alt mevzuattan yararlanılmıştır.

4- Personel Devir ve Temini Esasları

Taslakta devralınan taşınmazlarda devir tarihinde görev yapan sivil veya askerken devredilmiş olan tüm personel devralınmaktadır. Bunlardan aylıklarını ve mali haklarını asker gibi almakta olanlar muvazzaf subay veya astsubay statüsüne geçirilmektedir. Bu personel hakkında 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanun'una göre işlem yapılması, askeri kurumlarda çalışması uygun görülmeyenlerin eski kurumlarına iadeyle nakledilmeleri düzenlenmektedir. Taslakta ayrıca devir tarihinde devralınan kurum ve birimlerde görev yapmamakla birlikte, halen aylıklarını ve mali haklarını asker gibi alanlar da muvazzaf subay veya astsubay statüsüne geçirilmektedirler. Taslakla bu şekilde muvazzaf subay veya astsubay statüsüne geçirilenlerden, mecburi hizmetlerini tamamlamış olanlara isterlerse aylıklarını asker gibi alma haklarından vazgeçerek bu statülerinden ayrılmaları ve isteklerine göre devreden veya devralan kurumda tamamen sivil statüyle çalışabilmeleri imkanı getirilmektedir. Taslakta 6756 sayılı Kanun ile devredilmiş olmakla birlikte artık asker gibi aylık almayanların da isterlerse muvazzaf subay veya astsubay olabilmelerine imkan tanınmaktadır. Taslakta ayrıca kendi istekleriyle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılmış olan sağlık mesleği mensubu subay ve astsubaylara da isterlerse tekrar muvazzaf subay veya astsubay olma imkanı tanınmaktadır.

5- Öğrencilerin Nakli Esasları

Taslakla Sağlık Bilimleri Üniversitesine bağlı iken bu yeni kurulan Gülhane Askeri Tıp Üniversitesine devredilen eğitim birimlerinde öğrenim gören asker ve sivil tüm öğrenciler Gülhane Askeri Tıp Üniversitesine nakledilmektedir. Bunlardan sivil öğrencilere istekleri halinde yerleştirildikleri puanın imkân verdiği sivil üniversitelere nakil olma imkânı da getirilmektedir.

Askeri Tıp Fakültesi ve Sağlık Meslek Yüksekokulu'nda Ek Askeri Dersler ve Uygulamalar;

Askeri Sağlık Sistemi Eğitim Kurumlarında Eğitim Program Yapı ve İçeriği Ne Olmalı?

Askeri sağlık sistemi içinde yer alacak personelin yetiştirilmesi için açılacak eğitim kurumlarının eğitim programlarında beş alanda ek özen gösterilmesi ve izlenecek eğitim programlarının bu yönlerde desteklenmesi gerekli olacaktır.

- Bilgi: Genel tıp bilgisi anlamında askeri sağlık sisteminin öncelikli görevinin sağlığı koruma, kabiliyet ve kapasiteyi en üst düzeyde tutmak olduğu dikkate alındığında eğitim programlarının sağlığı koruma ve hijyen bilgi ve becerisi kazandırma açısından desteklenmesi ve bu alanlardaki öğrenmelerin pekiştirilmesi önem taşımaktadır. Özel tıbbi bilgi bağlamında ise askeri sağlık sisteminde yer alacak personelin Rol I ve Rol II görevleri kusursuz yerine getirebilmelerini sağlayacak mesleksi bilgi ve beceriyi kazanmalarına yönelik kuramsal ve uygulamalı öğrenme unsurlarına programda dağıtılmış ve tekrarlı şekilde yer verilmesi gereklidir.

- Yönetişim: Askeri sağlık hizmetlerinin planlama ve yürütülmesinin çok bileşenli ve karmaşık yapısı göz önünde bulundurulduğunda bu eğitim kurumlarının programlarından mezun olacakların kurumlararası eş güdüm, farklı mesleksi alanlar arasında iş birliği olanaklarını fark edip yürütme, iletişim ve nitelik izlemi gibi alanlarda yetkin olmaları beklenir.

- Liderlik: Askeri sağlık hizmetlerinin, özellikle çatışma ortamı söz konusu olduğunda, oldukça değişken ve beklenmedik koşullarda yürütülmesi söz konusudur. Bu koşullarda ekiplerin sağlıklı çalışmasını sağlamak için uygun roldeki personelin gerekli liderlik ve eş güdüm becerisini sergilemesi gerektiğinden programların mezunlarına bu becerileri kazandıracak şekilde düzenlenmelidir.

- Multiprofesyonel ekip alışması: Askeri sağlık hizmetleri her ölçekte birden fazla meslek grubundan bireyleri içeren ekipler eliyle yürütülmektedir. Bu ekiplerin görevlerini doğru şekilde yürütmesi, bireylerin birbirlerini desteklemesi ve aralarında mesleksenel güven ilişkisinin tesisi için eğitim programlarının öğrenenlerin diğer meslekleri tanınmasına fırsat verici, bu türden multiprofesyonel ekiplerin oluşumunu teşvik edici ve bu ekipler üzerinden yürütülebilecek öğrenme etkinliklerini içermesi gereklidir.

- Askerlik mesleğine özgü mesleksenel beceriler: Yürütülecek sağlık hizmetlerinin odağını oluşturması ve personelin taşıyacağı askeri kimlik dolayısıyla askeri sağlık sisteminde yer alacak personelin askerlik mesleğinin temel bilgi ve becerisine sahip olması zorunludur. Personelin bu bilgi ve becerilere sahip olması için eğitim programlarında bu alanda yeterli zaman ayrılmalıdır.

Askeri sağlık sistemine personel yetiştirecek eğitim kurumlarında eğitim programları; Yükseköğretim Kanununda belirtilen ve Yüksek ğretim Kurumunca yayınlamış düzenlemelere uygun olarak, rneğin Askeri Tıp Fakültesi programı en az altı yıl ve 360 AKTS kredisi olacak şekilde ve yukarıda beş başlıkta belirtilen hususlar desteklenerek tasarlanmalıdır. Söz konusu mezuniyet öncesi eğitim programları yıl içindeki kuramsal ve uygulamalı eğitimlere ek olarak askeri bilgi ve beceri eğitimleri ile ekip çalışması ve alandaki uygulamalara yönelik uygulama becerilerini pekiştirmeye yönelik “alanda uygulama haftaları” içermelidir.

Temel eğitim programlarına ek olarak, askeri sağlık sisteminde yer alacak personel için askeri sağlık sisteminin yapısını tanımaya, işleyişi kavramasına ve kendilerinden beklenen rolü yürütmelerine olanak sağlayacak mezuniyet sonrası yaklaşık 60 AKTS kredisi ağırlıkta uygulamalı eğitim programı planlanmalıdır. Bu eğitim programlarının, önceki maddelerde sıralan gerekçeler doğrultusunda; multiprofesyonel ekiplerde, gerçek ortamlarda ve öğrenilen bilgilerin uygulanmasına olanaklar içerecek şekilde düzenlenmesi gerekecektir.

OP. DR. ZELİHA AKSAZ şAHBAZ

**SAğLIK BAKANLIğI VE POLİTİKALARINDAN SORUMLU
GENEL BAşKAN YARDIMCISI**